

LIHAKUNTA

VUOSIKATSAUS
2017

SISÄLTÖ

Toimitusjohtajan katsaus	s. 3	Tilinpäätöksen liitetiedot	s. 13
Hallinto ja toimihenkilöt 31.12.2017	s. 4	Ylijäämän käsittely	s. 15
Lihakunnan jäsenmäärä		Tilinpäätösmerkintä	s. 15
vaalipiireittäin vuosina 2016–2017	s. 5	Tilintarkastuskertomus	s. 15
Keskeisiä tunnuslukuja Lihakunnasta	s. 6	Hallintoneuvoston lausunto	s. 17
Hallituksen toimintakertomus	s. 7	Lihakunnan Kelloniemen tontin	
Jäsenistö ja hallinto	s. 8	kaavahanke etenee	s. 18
Tase	s. 10	Atria Oyj:n toiminnasta	s. 20
Tuloslaskelma	s. 11	Alkutuotantoyhtiöiden toiminnasta	s. 22
Rahoituslaskelma	s. 12	Finnpig Oy:n toiminnasta	s. 30

Kannet, sivut 2, 20 ja 21: Atrian arkisto
 Sivut 3, 4, 8 ja 9: Lihakunnan arkisto
 Sivu 17: Sari Heikkinen
 Sivut 18 ja 19: Tengbom Eriksson Arkkitehdit Oy
 Sivut 22, 24, 25, 26 ja 31: A-Tuottajat Oy:n
 ja A-Rehu Oy:n arkisto
 Sivu 30: Finnpig Oy:n arkisto

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Lihakunta on perustettu 1903 Kuopiossa. Lihakunnan tärkein tehtävä on hoitaa jäsenistön etuja ja näkökulman esilläoltoa atrialaisessa yrityisperheessä hallinnoimalla osaltaan Atriaa, A-Tuottajia ja A-Rehua. Osuuskunta tarjoaa myös palveluitaan tytär- ja osakkuusyhtiöilleen, ja niistä veloitetaan erikseen. Lihakunnan on myös hoidettava jäsensuhteita ja ylläpidettävä hyviä yhteistyösuhteita alalla toimiviin eri organisaatioihin. Osuuskunta vaikuttaa eri yhteiskunnan sektoreihin, jotta lihantuotannon tuotantoedellytykset voidaan turvata koko maassa. Osuuskunnan palkkalistoilla on laskennallisesti noin kaksi henkilötyövuotta. Kokoaikaisena on toimistopäällikkö, puoliaikaisena toimitusjohtaja, jonka työpanoksesta toinen puoli on muiden yhtiöiden käytössä. Taloushallinnon palvelut ostetaan Itikka osuuskunnalta.

Osuuskunnan jäsenmäärä laski hieman vähemmän kuin edellisvuonna. Hallituksen päätöksellä erotettiin 114 toimimatonta jäsentä. Lisäksi ero myönnettiin 94 tuottajalle. Vuoden 2017 lopussa osuuskunnan jäsenmäärä oli 2 592, edellisvuoden lopussa jäsenmäärä oli 2 735. Uusia jäseniä, sukupolvenvaihdoksia ja muita siirtoja oli yhteensä 102 kpl. Laskua jäsenmäärässä oli -143 kpl eli 5,2 %. Osuuskunnan jäsenillä on nettovarallisuutta osuuskunnassa noin 5,5 kertaa nimellisarvoa enemmän. Se on osalle jäsenistä edelleen merkittävä veroetu.

Osuuspääomaa oli vuoden vaihteessa maksettuna 7 503 363 euroa, josta A-osuutta oli 7 297 042 ja B-osuutta 206 321 euroa. Lihakunta maksoi kesäkuun alussa vuoden 2016 osuuspääomalle 15 prosentin koron. Osuuspääoman korkoa on kyetty nostamaan ja se lisää varmasti kiinnostusta maksaa osuuspääomia lisää. Lihakunnan omavaraisuus oli vuodenvaihteessa 97,7 %.

Osuuskunnan osakeomistus Atrian osakkeista oli vuodenvaihteessa 27,83 % ja äänistä 39,65 %. Osakkeita oli 31.12.2017 yhteensä 7 868 273 kpl. Osuuskunta lisäsi omistusta vuoden

lopulla 9 276 osakkeella ja se on Atrian toiseksi suurin omistaja.

Lihakunta takaa yhdessä Itikka osuuskunnan kanssa A-Tuottajien asiakkaiden eläinluottoja. Luottoja oli vuoden vaihteessa käytössä noin 43 miljoonaa euroa ja koko luottolimiitti on 50 miljoonaa. Takaustappioita oli vähän. Lisäksi kertomusvuonna otettiin käyttöön uusi A-Emolehmäluotto, jonka limiitti on enintään 10 miljoonaa euroa. Senkin takaus on yhdessä Itikan kanssa.

Osuuskunta vei eteenpäin osuuskunnan omistaman Kuopion Kelloniemen tontin kaavamuuotosta. Kuopion kaupungille luovutettiin alueesta ja sen rakennuksista tehty infraselvitys. Veroviranomaisten kanssa käytiin läpi osuuskunnan verotuksen perusteita.

A-Tuottajat ja A-Rehu

Alkutuotantoon keskittyneet Atrian tytäryhtiöt pärjäsivät viime toimintavuonna hyvin. A-Rehu kykeni jälleen kasvattamaan liikevaihtoaan, joka kipusi uuteen ennätykseen ja oli 120,5 miljoonaa euroa (113,3 milj. euroa v. 2016). Yhtiön kokonaisvolyymi nousi 615,5 miljoonaan kiloon. Molemmat rehutehtaat – Varkaus ja Koskenkorva – kävivät keskeytymättömässä kolmivuorossa, ja tehtaiden kapasiteetti on välillä ollut varsin tiukilla. Varkauden tehtaaseen investoitiin lisää annostelukapasiteettia. Investointi valmistui vuoden 2017 helmikuussa.

A-Tuottajilla viime vuosi oli varsin tasaista tekemistä. Sian ja naudan hankintaosuus kasvoi ja broilerin laski. Kotimainen lihankulutus kasvoi edelleen yhden prosentin, vaikka alla oli edellisvuoden peräti kolmen prosentin kulutuksen lisäys. Suomalaiset söivät lihaa 34,5 miljoonaa kiloa enemmän kuin sitä tuotettiin kotimaassa. Vuonna 2016 vastaava luku oli 31,5 miljoonaa kiloa.

A-Tuottajien maksamat tuottajahinnat nousivat vuoden aikana 4,2 % (1,4 % v. 2016). Sian ja naudan hinnat nousivat hieman, lehmän hinta eniten. Broilerin tuottajahinta oli laskussa. Sitä painoi lisääntynyt kilpailu kotimaan vähittäiskaupassa. Lihan-

tuotannon suurin tulevaisuuden uhka on yksinkertaisesti liian alhainen tulonmuodostus lihantuotantotiloille ja teollisuudelle.

Atria

Atrian viime vuoden toiminnan keskiössä oli arjen vahva tekeminen. Se tuotti tulosta, kun kaikkien liike-toiminta-alueiden liikevaihdot nousivat ja kaikki tekivät positiivisen tuloksen. E erityisen ilahduttavaa oli Suomen ja Baltian vahvat tulokset. Baltia oli Atrian kannattavin liiketoiminta-alue. Pettymykseksi on luettava Skandinavian tuloksen selvä heikkenys. Atrian tärkein päänavaus oli pääsy Kiinan valtaville markkinoille. Vienti käynnistyi toukokuussa 2017, ja sinne vietiin viime vuonna noin 3 miljoonaa kiloa sianlihaa. Atrialla on siellä monia hankkeita menossa, ja niiden uskotaan tuovan lisäkauppoja tulevana vuosina. Lisäksi yhtiöllä on Tanskassa loistava yhteistyökumppani, joka käyttää merkittäviä määriä atrialaista nautaa. Atria on kovasti tehnyt ponnisteluja vaihtoehtoisten vientikanavien löytämiseen laadukkaalle kotimaiselle lihalle.

Kiitän osuuskunnan jäsenistöä, hallintoa ja osuuskunnan asioita hoitaneita toimihenkilöitä sekä sidosryhmiä kuluneesta vuodesta ja toivon menestystä vuodelle 2018. Toivon työniloa ja onnistumisia Atrian toimivalle johdolle, hallitukselle sekä kaikille Atrian ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöiden työntekijöille.

*Reijo Flink
toimitusjohtaja*

HALLINTO JA TOIMIHENKILÖT 31.12.2017

Jyrki Rantsi
hallituksen
puheenjohtaja
Puh. 0400 932 236
jyrki.rantsi@atria.com
Louhimontie 2
73200 VARPAISJÄRVI

Pasi Korhonen
hallituksen
varapuheenjohtaja
Puh. 0400 242 899
pasi.korhonen@atria.com
Petäjävaarantie 26
88600 SOTKAMO

Hannu Hyry
hallintoneuvoston
puheenjohtaja
Puh. 0440 674 877
hannu.hyry@atria.com
Rautiontie 930
85150 TYPPÖ

Jukka Kaikkonen
hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja
Puh. 0440 932 064
jukka.kaikkonen@atria.
com
Kinahmintie 460
73350 HALUNA

Veli Hyttinen
Puh. 0400 124 994
veli.hyttinen@atria.com
Kalliontie 4
92910 TAVASTKENKÄ

Ari Lajunen
Puh. 050 409 2524
ari.lajunen@atria.com
Lassilanmäentie 76
82600 TOHMAJÄRVI

Mika Niku
Puh. 040 553 0983
mika.niku@atria.com
Nikuntie 15
86690 KARSIKAS

Risto Sairanen
Puh. 0400 155 424
risto.sairanen@atria.com
Suo-Anttilantie 332
54530 LUUMÄKI

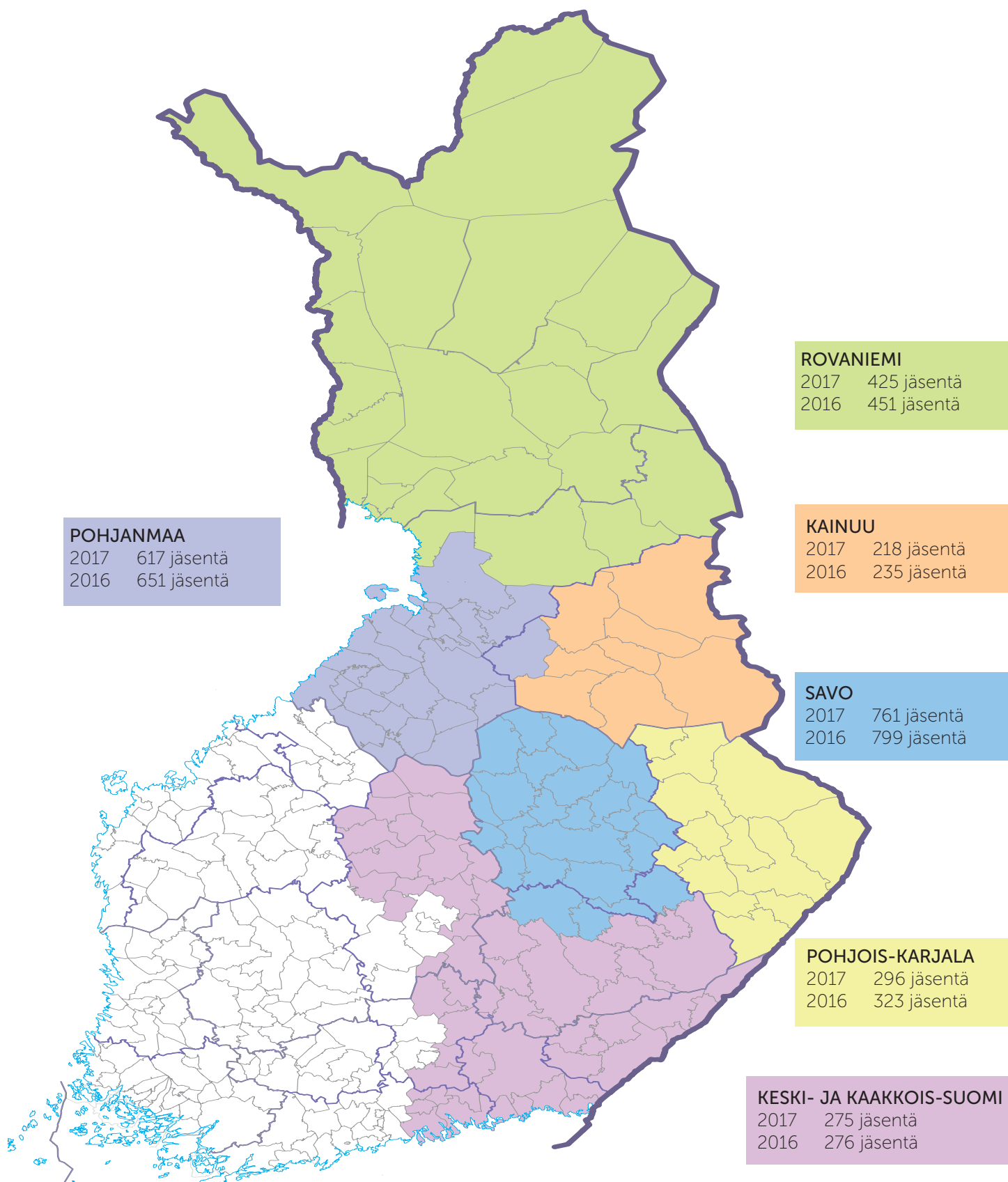

Reijo Flink
toimitusjohtaja
Puh. 040 510 6009
reijo.flink@atria.com
Tervatynnyri 4 A
60200 SEINÄJOKI

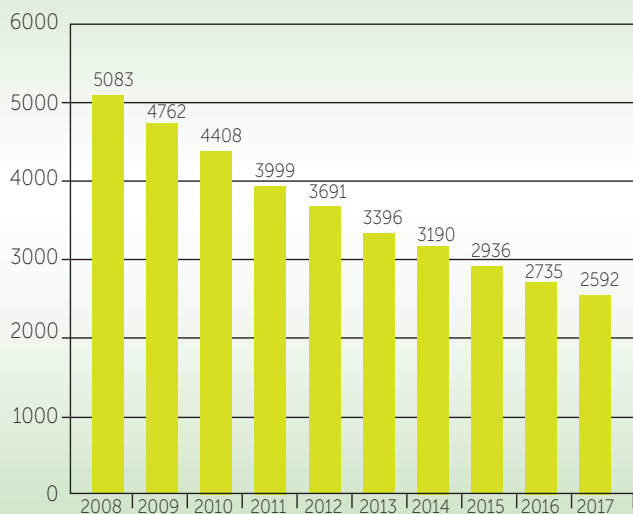

Sari Heikkinen
toimistopäällikkö
Puh. 010 316 1229,
0400 291 754
sari.heikkinen@atria.com
Lihakunta
PL 147
70101 KUOPIO

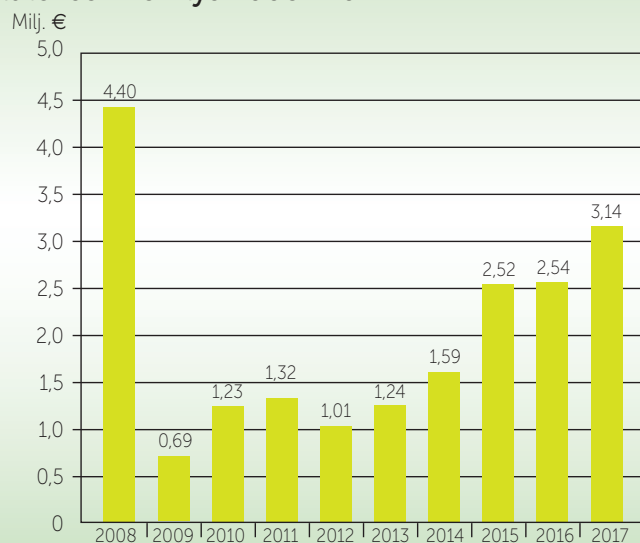
LIHAKUNNAN JÄSENMAÄRÄ VAALIPIIREITTÄIN VUOSINA 2016–2017

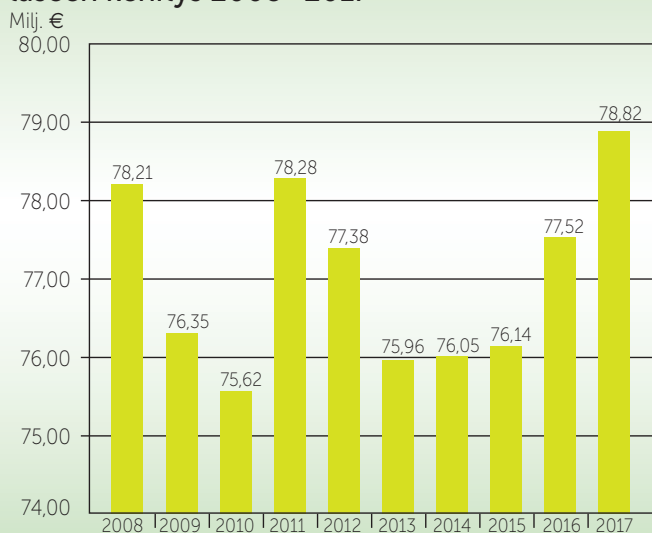
Lihakunnan jäsenmäärän kehitys 2008–2017

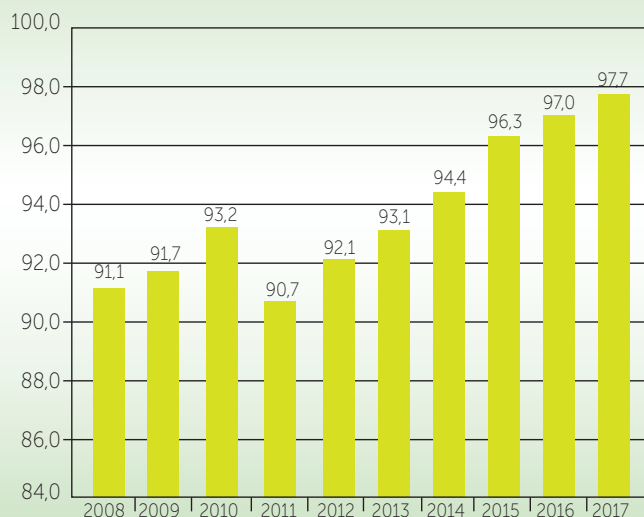
Lihakunnan tuloksen kehitys 2008–2017

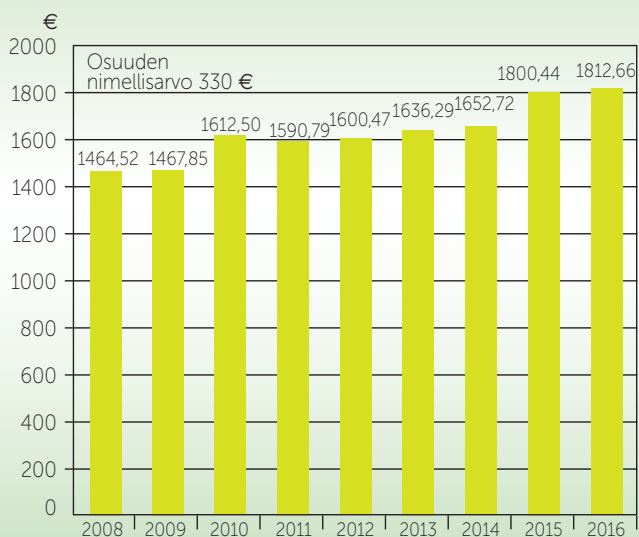
Lihakunnan taseen kehitys 2008–2017

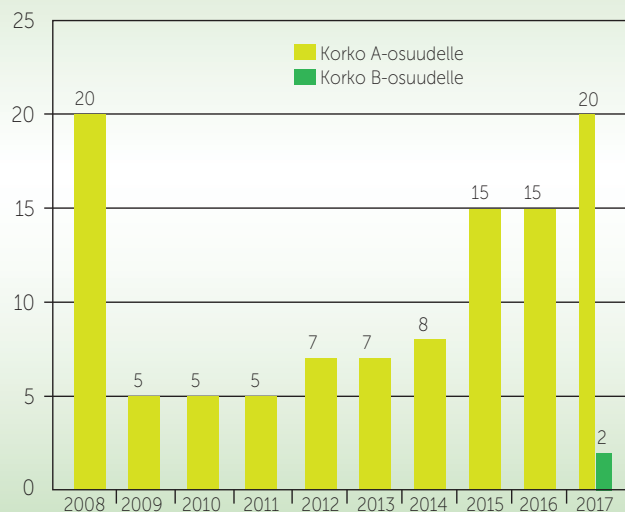
Lihakunnan omavaraisuusluvut 2008–2017 (%)

Lihakunnan osuuksien vertailuarvot verotuksessa 2008–2016

Lihakunnan osuuspääoman koron kehitys 2008–2017 (%)

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Osuuskunnan toiminta

Osuuskunnan tarkoituksena ja toimialana on jäsenten maatalouden tukemiseksi harjoittaa teuraskarjan hankintaa, eläinvälitystä, teurastamatoimintaa ja lihanjalostusta joko itse ja/tai tytär- tai osakkuusyritysten välityksellä sekä muutoinkin tukea ja kehittää jäsentensä lihantuotantoa. Osuuskunnan toimialaan kuuluu myös kehittää, omistaa ja vuokrata kiinteistöjä sekä rakentaa ja rakennuttaa asuin-, liike-, teollisuus- ja julkisyhteisötiloja. Osuuskunta voi, sen mukaan kuin hallitus siitä päättää, toimialan puitteissa laajentaa liiketoimintaansa muille maa- ja karjataloutta edistäville, tukeville ja palveleville aloille. Osuuskunta voi edellä mainitussa tarkoituksessa harjoittaa myös sijoittamista muihin osakkeisiin, arvopapereihin ja kiinteistöihin sekä käydä niillä kauppaa. Lisäksi osuuskunta voi harjoittaa kaikkea laillista toimintaa.

Osuuskunnan omistajina 31.12.2017 oli 2.592 jäsentä ja heillä 9.1.2018 rekisteröityjen sääntöjen mukaisia osuuksia 45.060 kpl.

Konsernin emoyhtiö on Lihakunta. Konserniin kuuluu emoyhtiön lisäksi tytäryhtiö Kelloniemen Kehitys Oy (Lihakunnan osuus 100%). Konsernin osakkuusyritykset ovat Atria Oyj (Lihakunnan osuus osakkeista 27,83 % ja äänistä 39,65 %), Kiinteistö Oy Rehukanava (50 %), Oy Feedmix Ab (20,3 %), Kiinteistö Oy Itikanmäki (41 %) sekä A-Rehu Oy (20 %).

Osuuskunnan lihanhankinnan hoiti Atria Oyj:n tytäryhtiö A-Tuottajat Oy.

Lihakunnan taloushallinnon palvelut ostetaan Itikka osuuskunnalta.

Lihakunnan toiminta keskittyi jäsensuhteiden hoitoon, lihanhankintaa tukeviin toimintoihin sekä Lihakunnan omistaman Kelloniemen teurastamotontin kehittämiseen.

Osuuskunnan taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut

	2017 (12 kk)	2016 (12 kk)	2015 (12 kk)
Liiketoiminnan tuotot (1.000 €)	134,8	132,5	135,1
Liikevoitto (1.000 €)	-891,2	-988,4	-996,0
Rahoitustuotot ja -kulut (1.000 €)	4 033,9	3 531,4	3 520,9
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1.000 €)	3 142,7	2 543,1	2 524,9
Oman pääoman tuotto (ROE) %	4,1	3,4	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	4,1	3,4	3,4
Omavaraisuusaste %	97,7	97,0	96,3
Henkilöstön määrä keskimäärin	2	2	2

Liiketoiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikaudella päivitettiin osuuskunnan säännöt. 9.1.2018 rekisteröidyt säännöt ovat nähtävillä osoitteessa www.lihakunta.fi.

Osuuskunta jatkoi aikaisempina tilikausina aloitettua kiinteistökehitysliiketoimintaansa. Kuopion kaupungin kanssa tehtiin yhteistyötä Kelloniemen osayleiskaavan valmistelussa ja tavoitteena on saada osayleiskaavaluonnos nähtävillä viimeistään vuoden 2019 alussa. Osuuskunta jatkaa omalta osaltaan kiinteistöliiketoiminnan kehityssuunnitelman valmistelua.

Osuuskunnan liiketoiminnan arvioidaan säilyvän arvossa mitattuna nykyisellä tasolla.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Osuuskunnan toiminnan ja talouden riskit koostuvat pääosin Atria Oyj:n ja A-Rehu Oy:n toiminnan ja tuloksen kehityksestä.

Hallituksen ehdotus voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 8.470.267,30 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 3.142.691,53 euroa, käytettäväksi seuraavasti:

- vararahastoon siirretään 157.134,58 euroa
- tilikauden alun maksetulle A-osuuksille maksetaan korkoa 20 % ja B-osuuksille 2 %
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätileille

Tiedot osuuskunnan hallituksesta, toimitusjohtajasta ja tilintarkastajista ovat sivulla 9.

JÄSENISTÖ JA HALLINTO 2017

JÄSENISTÖ

Toimintavuoden lopussa 31.12.2017 Lihakunnalla oli jäseniä 2 592 ja heillä oli 9.1.2018 rekisteröityjen sääntöjen mukaisia osuuksia 45 060 kappaletta.

EDUSTAJISTO

Lihakunnan edustajiston varsinainen kokous pidettiin Kuopiossa 20.4.2017. Kokouksen puheenjohtajana toimi Rauli-Jan Albert ja sihteerinä Reijo Flink Lihakunnasta.

Edustajiston kokoonpano oli tilikauden lopussa seuraava:

SAVO

(15 edustajaa)

Hakkarainen Ari	Juankoski
Heiskanen Lassi	Vieremä
Jäntti Kari	Suonenjoki
Korhonen Tuomo	Kuopio
Kurtelius Lauri	Sonkajärvi
Kämäräinen Hannu	Kiuruvesi
Liimatainen Mirva	Tervo
Murtorinne Pekka	Iisalmi
Natunen Petri	Joroinen
Nevalainen Antti	Lapinlahti
Nousiainen Markus	Pielavesi
Oinonen Maria	Siilinjärvi
Pekkarinen Ville	Kuopio
Savolainen Lassi	Sonkajärvi
Toivanen Mikko	Juankoski

POHJOIS-KARJALA

(6 edustajaa)

Albert Rauli-Jan	Valtimo
Makkonen Henri	Rääkkylä
Nevalainen Heidi	Juuka
Pennanen Pasi	Liperi
Romppanen Ilkka	Kitee
Tanskanen Juha	Polvijärvi

KAINUU

(4 edustajaa)

Mäkäräinen Tiina	Puolanka
Pikkarainen Antti	Kuhmo
Ronkainen Markku	Paltamo
Tolonen Pirkka	Suomussalmi

POHJANMAA

(12 edustajaa)

Ahlholm Anu	Kärsämäki
Erkkilä Ossi	Nivala

Hallikainen Pekka
Heikkilä Hannu
Isoherranen Antti
Isopahkala Juho
Joensuu Sauli
Karjalainen Esa
Keränen Veli-Jaakko
Ruuttula Antti
Sutela Heikki
Törmikoski Jari

ROVANIEMI

(8 edustajaa)

Kannala Timo
Määttä Auvo
Piekkari Marko
Pöykkö Matti
Seppänen Elina
Tapojärvi-Lompola Hanne
Timonen Marko
Turpeinen Juha

Oulu
Kalajoki
Haapajärvi
Kalajoki
Raahe
Vaala
Muhos
Sievi
Lumijoki
Raahe

Ylitornio
Kuusamo
Kittilä
Rovaniemi
Sodankylä

Muonio
Tornio
Taivalkoski

KESKI- JA KAAKKOIS-SUOMI

(5 edustajaa)

Hippala Matti
Juutila Minna
Kauppinen Piia
Lapatto Vesa
Ranta Antti

Kotka
Mikkeli
Konnevesi
Savitaipale
Sulkava

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston kokoonpano tilikauden lopussa:

Hyry Hannu (pj)	Kalajoki
Kaikkonen Jukka (vpj)	Kuopio
Halonen Jyrki	Reisjärvi
Huttunen Kaisa	Kiuruvesi
Joki-Erkkilä Jussi	Kalajoki
Kajan Jari	Kuopio
Kauppinen Pekka	Hankasalmi
Kemppainen Jouni	Ristijärvi
Leskinen Jari	Kuopio
Miettinen Asko	Joensuu
Moilanen Heikki	Suomussalmi
Ojala Pekka	Kuusamo
Ojantakanen Jukka	Siikalatva
Parvinen Vesa	Parikkala
Posio Marko	Posio
Pöyhönen Ari	Suonenjoki
Rikkola Jaakko	Utajärvi
Söderström Anne-Mari	Tornio
Varis Matti	Liperi
Ylönen Vivili	Pieksämäki

Lihakunnan hallitus, hallintoneuvoston puheenjohtajat ja toimitusjohtaja kuvattuina 18.12.2017. Alarivissä vasemmalta alkaen: Reijo Flink, Hannu Hyry, Jyrki Rantsi, Jukka Kaikkonen. Ylärivissä vasemmalta alkaen: Veli Hyttinen, Risto Sairanen, Ari Lajunen, Mika Niku ja Pasi Korhonen.

HALLITUS

Kokoonpano tilikauden lopussa:

Jyrki Rantsi, Lapinlahti,
puheenjohtaja
Pasi Korhonen, Sotkamo,
varapuheenjohtaja
Veli Hyttinen, Pudasjärvi
Ari Lajunen, Tohmajärvi
Mika Niku, Haapavesi
Risto Sairanen, Luumäki

Kertomusvuoden aikana hallitus koontui 10 kertaa, ja sen pöytäkirjoihin merkittiin 158 pykälää. Hallituksen ja hallintoneuvoston sihteerinä on toiminut toimitusjohtaja Reijo Flink.

TOIMITUSJOHTAJA

Reijo Flink, agrologi, Seinäjoki

VARSINAISET TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy (PwC) ja sen päävastuullinen tilintarkastaja Pekka Loikkanen (KHT) Kuopiosta.

HALLINNON TARKASTAJAT

Vesa Lapatto

Keski- ja
Kaakkois-Suomi

Auvo Määttä Rovaniemi
Markku Ronkainen Kainuu
Juha Tanskanen Pohjois-Karjala
Varalla:
Pekka Murtorinne Savo
Esa Karjalainen Pohjanmaa

EDUSTAJAT TYTÄRYRITYKSISSÄ

**Kelloniemen Kehitys Oy:n
hallituksessa:**

Jyrki Rantsi, Lapinlahti,
puheenjohtaja
Risto Sairanen, Luumäki
Reijo Flink, Seinäjoki

EDUSTAJAT OSA-KUUSYRITYKSISSÄ

Atria Oyj:n hallituksessa

Jyrki Rantsi, Lapinlahti,
varapuheenjohtaja
Pasi Korhonen, Sotkamo

Atria Oyj:n hallintoneuvostossa

Jukka Kaikkonen, Kuopio,
puheenjohtaja
Hannu Hyry, Kalajoki
Reijo Flink, Seinäjoki
Veli Hyttinen, Pudasjärvi
Jussi Joki-Erkkilä, Kalajoki
Ari Lajunen, Tohmajärvi
Mika Niku, Haapavesi

Pekka Ojala, Kuusamo
Risto Sairanen, Luumäki

A-Rehu Oy:n hallituksessa

Veli Hyttinen, Pudasjärvi,
varapuheenjohtaja
Reijo Flink, Seinäjoki

**Kiinteistö Oy Itkanmäen
hallituksessa**

Reijo Flink, Seinäjoki, puheenjohtaja
Risto Sairanen, Luumäki

**Kiinteistö Oy Rehukanavan
hallituksessa**

Reijo Flink, Seinäjoki,
puheenjohtaja
Veli Hyttinen, Pudasjärvi
Risto Sairanen, Luumäki

Oy Feedmix Ab:n hallituksessa

Reijo Flink, Seinäjoki,
puheenjohtaja
Risto Sairanen, Luumäki

EDUSTAJAT A-TUOTTAJAT OY:N HALLITUKSESSA

Jyrki Rantsi, Lapinlahti,
varapuheenjohtaja
Mika Niku, Haapavesi

Lihakunnan hallintoneuvosto ja toimitusjohtaja kuvattuina 18.12.2017. Alarvi vasemmalta alkaen: Jari Kajan, Jari Leskinen, Reijo Flink, Hannu Hyry, Jukka Kaikkonen, Kaisa Huttunen, Jyrki Halonen. Yläri vasemmalta alkaen: Vivili Ylönen, Pekka Ojala, Anne-Mari Söderström, Jussi Joki-Erkkilä, Vesa Parvinen, Heikki Moilanen, Jukka Ojantakanen, Ari Pöyhönen, Jouni Kemppainen, Marko Posio, Pekka Kauppinen, Matti Varis, Jaakko Rikkola. Kuvasta puuttuu Asko Miettinen.

TASE

EUR	Liite	31.12.2017	31.12.2016
Vastaavaa			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet	2.1		
Maa- ja vesialueet		1 903 604	1 903 604
Sijoitukset	2.2		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		64 321	64 321
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		71 168 804	71 055 394
Muut osakkeet ja osuudet		111 977	112 077
Sijoitukset yhteensä		71 345 103	71 231 793
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2.3	1 220 705	1 458 635
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2.4	328 551	317 894
Rahat ja pankkisaamiset		4 025 185	2 612 262
VASTAAVAA YHTEENSÄ		78 823 147	77 524 187
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA	2.5		
Osuuspääoma		7 503 364	7 734 472
Vararahasto		61 024 097	60 896 943
Edellisten vuosien ylijäämä		5 327 576	4 002 010
Tilikauden ylijäämä		3 142 692	2 543 081
Oma pääoma yhteensä		76 997 728	75 176 506
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2.6	1 000 000	1 500 000
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2.7	825 419	847 680
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		78 823 147	77 524 187

TULOSLASKELMA

EUR		1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
	Liite		
LIKEVAIHTO	3.1	98 996	98 454
Liiketoiminnan muut tuotot	3.2	35 852	34 032
Henkilöstökulut yhteensä	3.3	-464 556	-373 582
Liiketoiminnan muut kulut		-561 468	-747 257
LIKEVOITTO		-891 176	-988 353
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3.4	4 033 868	3 531 434
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		3 142 692	2 543 081
Tuloverot		0	0
TILIKAUDEN VOITTO		3 142 692	2 543 081

RAHOITUSLASKELMA

EUR	2017	2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	134 848	132 486
Maksut liiketoiminnan kuluista	-973 427	-1 145 868
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-838 579	-1 013 382
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-13 209	-27 191
Saadut korot liiketoiminnasta	218 379	199 646
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 615 139	3 143 599
Liiketoiminnan rahavirta ennen satunnaisia eriä	2 981 729	2 302 673
Omistusyhteisyritysten saamis- ja velkaerien rahavirta	236 271	302 790
Liiketoiminnan rahavirta (A)	3 218 000	2 605 462
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-113 310	-65 340
Saadut osingot sijoituksista	225 125	215 150
Investointien rahavirta (B)	111 815	149 810
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot ja takaisinmaksut	-595 423	-484 124
Maksetun osuuspääoman muutokset tilikaudella	-231 109	448 428
Maksetut osuuspääoman korot ja muu voitonjako	-1 090 361	-1 148 844
Rahoituksen rahavirta (C)	-1 916 892	-1 184 539
Rahavarojen muutos (A + B + C)	1 412 923	1 570 733
Rahavarat tilikauden alussa	2 612 262	1 041 529
Rahavarat tilikauden lopussa	4 025 185	2 612 262
Rahavarojen muutos	1 412 923	1 570 733

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yleiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten ja muiden määräysten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on laadittu PMA:n pienyrittäjäsuojaa noudattaen.

Konsernia koskevat tiedot

Lihakunta on Lihakunta-konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Lihakunta ei laadi konsernitilinpäätöstä.

Sijoitusten arvostus

Osuuskunnan pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat pitkäaikaiset sijoitukset Atria Oyj:n osakkeisiin on arvostettu hankintamenoonsa.

A-osakkeiden pörssikurssin mukainen markkina-arvo tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 on niiden kirjanpitoarvoa korkeampi.

Lisäksi osuuskunnan omistamien KII-sarjan osakkei-

den, joilla ei ole markkinanoteerausta, käyvän osakekohtaisen arvon arvioidaan niiden korkeamman äänivallan johdosta olevan noteerattujen osakkeiden osakekohtaista markkina-arvoa olennaisesti korkeamman.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot eivät sisällä merkittäviä eriä ja ne on kirjattu vuosikuluksi tilikaudelle.

Eläkemenot

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

Valuuttamääräiset erät

Yhtiöllä ei ole valuuttamääräisiä velkoja tai saatavia.

2. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 EUR

	2017	2016		2017	2016
2.1 AINEELLISET HYÖDYKKEET					
Tontit					
Hankintameno 1.1.	1 904	1 904			
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 904	1 904			
2.2 SIOITUKSET					
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet kpl	Osakkuus yhtiössä %	Osuus äänistä %	Kirjanpitoarvo 2017	Kirjanpitoarvo 2016
Tytäryhtiöosakkeet					
Kelloniemen Kehitys Oy	330/50	100/15,15	100/15,15	64	0
Osakkuusyhtiöosakkeet					
Atria Oyj, A-sarja	3 838 797			45 947	45 947
Atria Oyj, KII-sarja	4 020 200			21 809	21 809
Yhteensä Atria Oyj 1.1.2017	7 858 997	27,80	39,64	67 756	67 756
Lisäys Atria Oyj, A-sarja	9 276			113	0
Yhteensä Atria Oyj 31.12.2017	7 868 273	27,83	39,65	67 869	67 756
A-Rehu Oy	220	20	20	220	220
Kiinteistö Oy Rehukanava	300	50	50	300	300
Oy Feedmix Ab	362	20,3	20,3	729	729
Kiinteistö Oy Itkanmäki	41	41	41	2 050	2 050
Muut osakkeet ja osuudet					
A-Tuottajat Oy	108 416	1	1	1	1
Muut osakkeet ja osuudet				111	102
Osakkeet ja osuudet yhteensä				71 345	71 231
2.3 PITKÄAIKAISET SAAMISET	2017	2016		2017	2016
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	1 221	1 459	Muut saamiset	23	26
Yhteensä	1 221	1 459	Siirtosaamiset	67	54
			Yhteensä	90	80
2.4 LYHYTAIKAISET SAAMISET					
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	238	238	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	328	318
Yhteensä	238	238			

	2017	2016		2017	2016
2.5 OMA PÄÄOMA			Ylijäämä		
Osuuspääoma			Ylijäämä edellisiltä vuosilta 1.1.	6 545	5 909
Osuuspääoma 1.1.	7 735	7 286	Siirto vararahastoon	-127	-758
Osuuspääoman lisäys	988	886	Osuuspääoman koron maksu	-1 090	-1 149
Osuuspääoman vähennys			Ylijäämä edellisiltä vuosilta 31.12.	5 328	4 002
maksettu edell.tilikaudella			Tilikauden ylijäämä	3 143	2 543
eronneille	202	242			
maksettu tilikaudella erotetuille			Oma pääoma 31.12.	76 998	75 177
ja eronneille	184	195			
tilikauden B-osuuksien palautus	832	0	2.6 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Osuuspääoma yhteensä 31.12.	7 503	7 735	Lainat rahoituslaitoksilta	1 000	1 500
Erittely osuuksittain:			Pitkäaikainen vieras pääoma		
Os.pääoma A-osuudet	7 297	6 756	yhteensä	1 000	1 500
Os.pääoma B-osuudet (irtisanottu)	206	979			
Osuuspääoma yhteensä 31.12.	7 503	7 735	2.7 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
A-osuudet sisältää tilikaudella 2017			Velat saman konsernin yrityksille		
eronneiden tuottajien saatavaa	110	204	Muut velat	63	65
Osuusmaksua perimättä	7 230	6 999	Yhteensä	63	65
Koko osuuspääoma 31.12.	14 870	14 734			
			Muut lyhytaikaiset velat	0	207
Osuuspääoma 1.1. kappaleet	44 648	43 771	Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	500	500
Muutos tilikaudella	412	877	Ostovelat	15	29
Osuuspääoma 31.12. kappaleet	45 060	44 648	Siirtovelat	131	42
			Muut velat	116	5
Rahastot			Yhteensä	762	783
Vararahasto 1.1.	60 897	60 139			
Ed.tilikauden ylijäämästä	127	758	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Vararahasto 31.12.	61 024	60 897	yhteensä	825	848

3. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 EUR

3.1 LIIKEVAIHTO	99	98	Muut lakisääteiset sos.kulut	5	4
Liikevaihdon jakautuminen			Henkilöstökulut yhteensä	465	373
toiminnoittain:					
Vuokratuotot	99	98	Henkilökunnan lukumäärä		
			keskimäärin	2	2
3.2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT			3.4 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Palveluveloitustuotot	38	32	Osinkotuotot omistusyhteys-		
Muut liiketoiminnan tuotot	2	2	yrityksissä	3 810	3 339
Tuotot poistetuista saamisista	-4	0	Tuotot muista pysyvien		
Liiketoiminnan muut tuotot			vastaavien sijoituksista	30	20
yhteensä	36	34	Korkotuotot	7	3
3.3 HENKILÖSTÖKULUT			Muut rahoitustuotot	212	196
Hallintoelinten palkat ja palkkiot	339	262	Korkokulut	25	27
Työntekijöiden palkat	124	121	Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 034	3 531
Eläkevakuutusmaksut	-3	-14			

4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT, 1000 EUR

4.1 VELAT JA VASTUUT			4.2 VAKUUDET		
Takaus Oy Feedmix Ab:n puolesta	609	600	Kiinteistökiinnitykset		
Takaus Kiinteistö Oy Rehukanavan			Lainan vakuutena kiinteistö-		
puolesta	745	633	kiinnitys	2 975	2 975
A-Tuottajat Oy:n laskusaatavien			Osuuskunnan hallussa vapaa-		
takaus/OP Yrityspankki Oyj	21 399	19 932	na olevat haltijavelkakirjat	8 152	8 152
Lainat rahoituslaitoksilta	1 500	2 000	Arvopaperit		
			Atria Oyj:n A-sarjan osakkeita, kpl	1 987 000	

YLIJÄÄMÄN KÄSITTELY

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 8.470.267,30 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 3.142.691,53 euroa, käytettäväksi seuraavasti:

- vararahastoon siirretään 157.134,58 euroa
- tilikauden alun maksetulle A-osuuksille maksetaan korkoa 20 % ja B-osuuksille 2 %
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätilille

Tämän toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen sekä rahoituslaskelman esitämme hallintoneuvostolle ja edelleen edustajiston kokouksessa käsiteltäväksi.

Kuopiossa 4. päivänä huhtikuuta 2018

Jyrki Rantsi
puheenjohtaja

Pasi Korhonen

Mika Niku

Veli Hyttinen

Risto Sairanen

Ari Lajunen

Reijo Flink
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuopiossa 13. huhtikuuta 2018

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö
Pekka Loikkanen, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lihakunnan edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Lihakunnan (y-tunnus 0171420-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2017–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia osuuskunnasta niiden Suomessa noudatettavien eettisen vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka he katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos osuuskunta aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea vaatimustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämistä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidolisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei osuuskunta pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa

tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Kuopiossa 13.4.2018

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Pekka Loikkanen, KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Lihakunnan hallintoneuvosto on tänään käsitellyt hallituksen kertomuksen vuoden 2017 toiminnasta. Hallintoneuvosto on yksimielisesti hyväksynyt sen sääntöjen mukaisesti edustajistolle esitettäväksi. Hallintoneuvosto päätti yhtyä hallituksen ehdotukseen kertyneen ylijäämän 8.470.267,30 euroa, josta tilivuoden tilikauden ylijäämä on 3.142.691,53 euroa, käyttämisestä seuraavasti:

- vararahastoon siirretään 157.134,58 euroa
- tilikauden alun maksetulle A-osuuksille maksetaan korkoa 20 % ja B-osuuksille 2 %
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätilille

Tämän toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen sekä rahoituslaskelman esitämme edustajiston kokouksessa käsiteltäväksi.

Kuopiossa 23.4.2018

Hannu Hyry
puheenjohtaja

Reijo Flink
sihteeri

Lihakunnan edustajisto kokoontui kahteen otteeseen vuoden 2017 aikana. Kuvassa ollaan marraskuussa Jyväskylän Laajavuoressa Lihakunnan ja Itikka osuuskunnan yhteisillä kokous- ja koulutuspäivillä.

LIHAKUNNAN KELLONIEMEN TONTIN KAAVAHANKE ETENEE

Lihakunnan omistaman Kuopion Kelloniemen noin 23 hehtaarin kokoisen alueen osayleiskaavan suunnittelutyö etenee Kuopion kaupungin kaavoitusosastolla suunnitellusti. Osayleiskaavan muutos- ja tarkistustyö etenee vaiheittain ja koskee koko Kelloniemeä. Suunnittelutyön suurin yksittäinen kokonaisuus on Lihakunnan omistama maa-alue. Vuoden 2017 keväällä alueella tehtiin maastokartoitustyöt, alue helikopterikuvattiin ja lisäksi tehtiin laserkeilaukset korkeuseroista.

Lihakunta toimitti Kuopion kaupungin käyttöön Lihakunnan omistamasta alueesta ja alueella sijaitsevista Atrian omistamista rakennuksista ns. infraselvityksen. Selvityksessä on käyty läpi ja kuvattu kaikki alueella oleva infra mahdollisimman tarkasti. Se helpottaa Kuopion kaupunkia arvioimaan kiinnostaako kaupunkia alueen rakennuksien osto johonkin tarkoitukseen. Lisäksi sitä voi hyö-

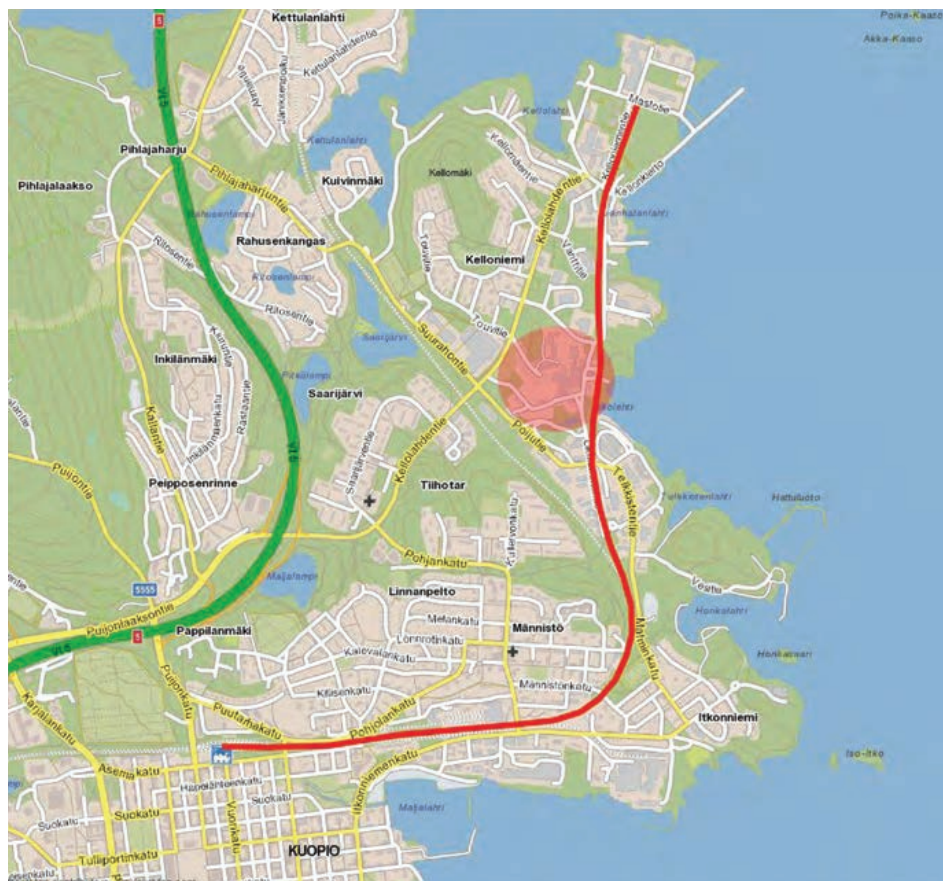
dyntää mahdollisten ulkopuolisten ostajien informointiin. Alueella on monia merkittäviä asioita, joiden tulevaisuutta on pohdittava, mm. nykyinen oma lämpölaitos. Lihakunnan hallitus hyväksyi omiin tarkoituksiinsa viime vuonna myös ensimmäisen liiketoimintasuunnitelman. Sitä varmasti joudutaan päivittämään vielä moneen kertaan, kun hanke etenee ja uutta tietoa saadaan. Nyt jo on selvää, että alueesta on muodostumassa tulevaisuudessa Kuopion kaupungille merkittävä ja näyttävä uusi asuinalue aivan kaupungin keskustan kupeeseen. Lihakunnalla riittää työsarkaa hankkeen viemisessä eteenpäin.

Alue on siinä määrin laaja, että siihen tulee rakentumaan merkittävän asuinalueen lisäksi, julkisia ja yksityisiä palveluita sekä monenlaisia

työpaikkoja. Julkiset palvelut voivat lähinnä olla päiväkotia, koulu ja vanhusten palveluasumista. Aika näyttää, mitkä palaset lokahtavat mitenkään paikoilleen.

Alueen asukkaille ja yrityksille on pidetty vuoden 2018 alkupuolella kuulemistilaisuus, ja siellä oltiin hyvilläään alueen kehittämisestä. Suunnitelman mukaan osayleiskaava tulisi kaupungin hallinnon käsittelyyn vuoden 2018 lopulla tai vuoden 2019 alkupuolella. Tämä nopea aikataulu tietysti edellyttää, että mitään viivytyksiä suunnittelussa ei tule. Sen jälkeen käynnistyy sitten asemakaavoitus vaiheittain ja varsinainen rakentaminen.

Raideyhteys keskustasta

- Huoltovarmuuskeskukseen johtaa raide Kuopion keskustasta.
- Voisiko raiteella liikennöidä esim. kiskobussilla ja siten korvata uuden bussilinjan? Linja palvelisi Kelloniemen lisäksi muita radanvarren asuinalueita.
- Raideliikenteestä olisi ima-gohyötyä kaupungille.

Alueen maankäyttövisioon on kirjattu mm. seuraavaa: "Suunnittelussa on pyritty luomaan Kelloniemeen omalei-mainen, identiteetiltään vahva alue, joka houkuttelee toimijoita ja asukkaita laajasti. Suunnitelman myötä tehtaan ympäristö muuttuu nykyistä merkittävästi kaupunkimaiseksi, rannat avataan kaupunkilaisten käyttöön ja olemassa olevan asuntoalueen suunnalle sijoitetaan lähipalveluita."

"Suunnittelun keskiönä ja tärkeimpänä lähtökohtana on elävä palvelubulevardi, joka yhdistää asuinalueet rantaan ja tarjoaa viihtyisän kävely-ympäristön." "Kohti rantaa ja tehdasrakennusta toimintojen luonne muuttuu virkistys-, urheilu-, harraste-, työpaikka- ja kahvilapainotteiseksi."

ATRIA OYJ:N TOIMINNASTA

Terve Kasvu tulee hyvästä arjen tekemisestä

Vuoden 2017 aikana Atrian liikevaihto kasvoi 85 miljoonaa euroa 1 436 miljoonaan euroon. Liikevoitto oli 40,9 miljoonaa euroa ja siinä on parannusta edelliseen vuoteen 9 miljoonaa euroa. Terveen Kasvun strategia toteutuu. Saavutimme kasvua aiemmin tehtyjen yritystoimien avulla, mutta myös organisaation sisällä. Kiinnostavaa on, että myyntimme omilla tuotemerkeillä vahvistui erityisesti Suomessa ja Virossa. Atria on vahvojen tuotemerkkien kehittäjä, vaikka valmistamme tuotteita myös asiakkaittemme merkeille.

Kiinan vienti käynnistyi

Atrian saama sianlihan vientilupa Kiinaan eteni kaupalliseen vaiheeseen, kun ensimmäiset kuormat Nurmon tehtaalta lähtivät kohden Kiinaa toukokuun alussa. Euroopan lihamarkkinoiden tasapainon kannalta Kiinan markkinatilanteen kehitys ja kiinalaisten asiakkaiden ostokäyttäytyminen on ratkaisevan tärkeä. Vastaavanlaista markkinaa ei maailmasta muualta löydy.

Antibioottivapaa kanaa

Kiinan ohella otimme isoja kaupallisia askeleita myös kotimarkkinoilla.

Alkusyksystä Atria toi Suomen markkinoille kananlihan, jonka tuotamisessa ei ole missään vaiheessa käytetty antibiootteja. Suomalainen lihantuotantotapa ja eläinten terveys ovat maailman huippuluokkaa, mutta siitä ei ole juuri kuluttajille kerrottu. Nyt kerrotaan.

Atrian antibioottivapaa kananliha on vain yksi esimerkki Atrian kaupallisesta menestyksestä, jota saavutimme kaikissa myyntikanavissa. Myyntimme kasvoi Suomessa yli 50 miljoonaa euroa.

Venäjälläkin myönteinen vire

Venäjällä Atria teki positiivisen liike-tuloksen. Tuotteistoa on uudistettu, uusia myyntikanavia haettu ja tuottavuutta parannettu. Tämän päivän Atria Venäjä on huomattavasti erilainen liiketoiminta-alue kuin viisi vuotta sitten. Aiemmin valtaosa myyn-

Atria Oyj:n toimitusjohtaja Juha Gröhn voi olla joukkoineen varsin tyytyväinen vuoteen 2017. Kaikilla liiketoiminta-alueilla vallitsi positiivinen perusvire. Sen saavuttamisessa yksi keskeinen tekijä on hyvä arjen suorittaminen, Juha Gröhn painottaa. Siten myös Terve Kasvu mahdollistuu parhaiten.

nistä oli myyntiä ketjuuntuneelle vähittäiskaupalle. Nyt rinnalle on tullut muita kanavia ja asiakasryhmiä. Siibyllän menestys on vahvaa vuodesta toiseen ja myyntipisteiden määrä on edelleen nousussa.

Virossa tulos oli erinomainen. Markkinatilanne on ollut suotuista, ja oma toiminta on vuosia vieneen rakenteellisen muutosjakson seurauksena hyvin hallinnassa. Kypsät jauheliha-tuotteet ovat olleet myyntimenestys – perustuotteillakin on mahdollista saada kannattavaa kasvua.

Hankkeita tuottavuuden parantamiseen

Yli kaksi vuotta kestänyt investointi Nurmon sikaleikkaamon täydelliseksi uudistamiseksi saatiin päätökseen vuoden 2017 lopulla. Lopputuloksena on maailman uudenaikaisin leikkaamo, jonka prosessiautoma-

tio yhdistettynä digitalisoituun tuotevirtojen seurantaan vie tuottavuuden ja tuotteiden jäljitettävyyden uudelle tasolle. Hyötyjä saadaan sekä tuottavuuden noususta että tuotteistuksesta.

Nurmon tehtaan muista investoinneista huomattavin oli aurinkoenergian käyttöönotto uutena energiamuotona. Vaikka aurinkosähkö ei kaikkeen sähköenergian tarpeeseen riitäkään, Atrian on omalta osaltaan osallistuttava uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Uutta teknologiaa on otettava rohkeasti käyttöön.

Ruotsissa Atrialla on menossa vuonna 2016 ostetun siipikarjatehtaan uudistaminen. Uusi tehdas on jo osittain otettu käyttöön, ja vuoden 2018 loppuun mennessä hanke on täysin toteutettu. Kananlihan markkinatilanne heikkeni vuoden 2017 alussa. Vahvasta kysyntävetoisesta tilas-

ta menttiin ylituotantoon ja hinnat painuivat alas. Tästä seurauksena oli siipikarjaliiketoiminnan kannattavuuden heikkeneminen. Viime vuoden lopulla markkinatilanteessa oli kuitenkin jo viitteitä alkavasta palautumisesta.

Hyvä arjen suorittaminen on kaiken perusta

Parhainkaan strategia ei vie yritystä eteenpäin ilman hyvää arjen suorittamista. On tehtävä se, mitä asiakkaille ja kuluttajille on luvattu. On jaksettava innostua päivittäin tekemään huomenna asiat vielä hiukkasen paremmin kuin mitä tänään tehtiin. Maailma on täynnä mahdollisuuksia – ei pelkästään uhkia!

Kiitän kaikkia atrialaisia sekä asiakkaitamme, osakkeenomistajiamme ja yhteistyökumppaneitamme hyvin sujuneesta yhteistyöstä.

Seinäjoella maaliskuussa 2018

*Juha Gröhn
toimitusjohtaja
Atria Oyj*

Terveen Kasvun -strategia

Atrian strategisena tavoitteena on kannattavuuden parantaminen, kasvun vauhdittaminen ja yhtiön omistaja-arvon lisääminen. Tavoitteiden saavuttamiseksi yhtiö toteuttaa vuoteen 2020 ulottuvaa, Atrian Terveeksi Kasvuksi nimettyä strategiaa.

Atria pyrkii kasvamaan ensisijassa orgaanisesti olemassa olevia liiketoimintoja kehittämällä ja kasvattamalla. Kasvua pyritään vauhdittamaan uusien tuotesegmenttien ja uusien markkina-alueiden kautta.

Orgaanisen kasvun ohella Atria kartoittaa aktiivisesti yritysostojen ja muiden Tervettä Kasvua tuovien järjestelyjen mahdollisuuksia. Ne voivat täydentää nykyisiä liiketoimintoja tai myös avata täysin uusia tuotesegmenttejä tai markkina-alueita. Orgaanisessa kasvussa on kolme kasvun teemaa: Kaupallinen erinomaisuus, Tehokas toiminta ja Atrian Tapa Toimia.

Atria-konsernin tunnusluvut

Milj. €	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 436,2	1 351,8	1 340,2	1 426,1
Liikevoitto	40,9	31,8	28,9	40,6
Liikevoitto-%	2,8	2,3	2,2	2,8
Osakekohtainen tulos, €	0,92	0,65	0,49	0,93

Atria Suomi Oy:n tunnusluvut

Milj. €	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	986,4	932,3	929,0	945,5
Liikevoitto	36,3	24,2	29,8	33,6
Liikevoitto-%	3,7	2,6	3,2	3,6

Atrian Nurmon tehtaalla on otettu käyttöön aurinkoenergia uutena energiamuotona. Suomen suurimman aurinkosähköpuiston ensimmäiset osat kytkettiin Atrian sähköverkkoon heinäkuussa. Sen arvioidaan olevan kokonaan käyttöönottovalmis syksyllä 2018. Aurinkosähköpuisto ei kata kaikkea Atrian sähköenergian tarvetta. Se edustaa atrialaista vastuullista ajattelutapaa: Atrian on omalta osaltaan osallistuttava uusiutuvan energian hyödyntämiseen, Juha Gröhn korostaa.

ALKUTUOTANTOYHTIÖIDEN TOIMINNASTA

Pääpaino tilojen tuotannon kehittämisessä

Atria jalosti kaikesta Suomessa tuotetusta lihasta noin 44 %. Suurin hankintaosuus oli naudassa, 48,4 %.

Tuottajien rooli lihan markkinointityössä kuluttajille korostui entisestään. Tuottajien tekemä markkinointityö luo suomalaiselle lihan tuottamiselle uskottavat kasvot. Alkutuo-
tannon vahvalla kehitystyöllä vahvistettiin koko ketjun kilpailukykyä ja saatiin lisäarvoa sekä kotimaan että kansainvälisille markkinoille.

Tuotantotuloksien kehitys jatkuu voimakkaana läpi tuotantoketjujen. Myös nautatiloilla suunta oli eteenpäin, ja investointeja valmistui runsaasti. Maitotilahankinnassa kilpailukykyämme vahvistivat edelleen sujuva eläinliikenne ja hyvä palvelu. Lypsylehmien määrä jatkoi laskuaan ennusteiden mukaisesti, mikä tarkoittaa edelleen panostusta emolehmatuotannon kehittämiseen.

A-Rehu ruokkii hyvää

Yhteistyö kaikkien kotieläintilojen ruokinnan kehittämiseksi jatkui voimakkaana. Kaikkiaan A-Rehu Oy välitti ja valmisti rehuseoksia sekä komponentteja ja lannoitteita yli 600 miljoonaa kiloa. Liikevaihto nousi yli 120 miljoonan euron, jossa oli kasvua lähes 6,3 % verrattuna edelliseen vuoteen.

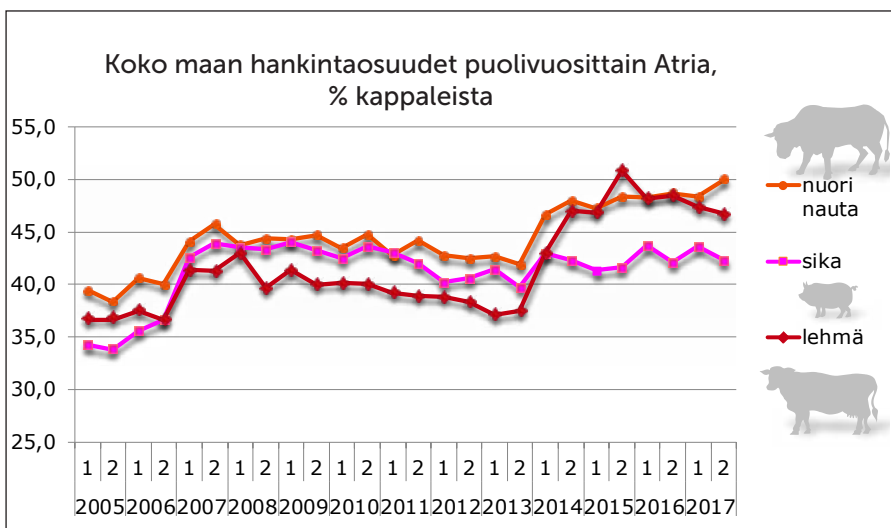
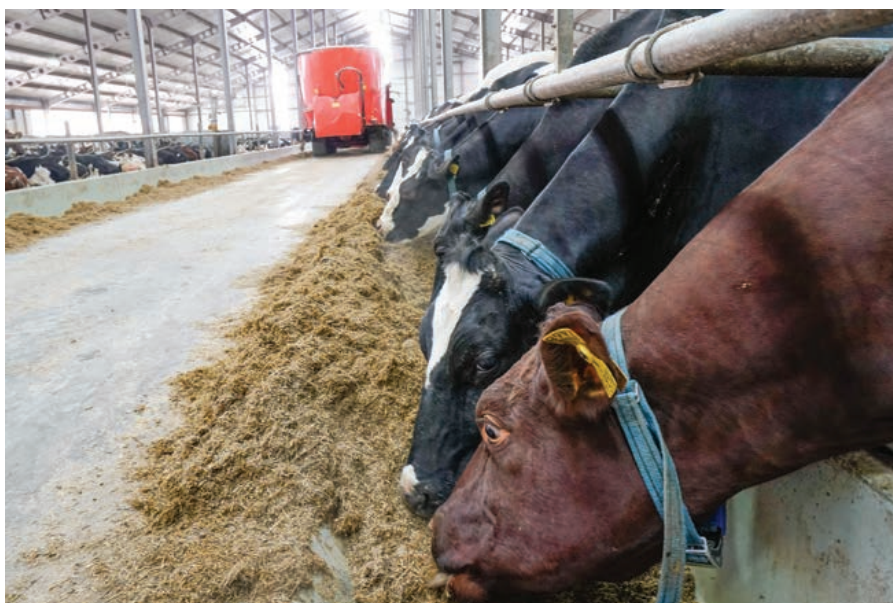
Yhteistyö meijeriosuuskuntien kanssa jatkui ja yhteinen kehitystyö tilojen kilpailukyyn vahvistamiseksi jatkuu edelleen. Tilojen tuottavuuden kehittämiseen tähtäävät pienryhmät ovat avainasemassa ja jatkuivat edelleen.

*Jari Leija
toimitusjohtaja,
A-Tuottajat Oy, A-Rehu Oy*

Tilojen tuotannon kehittäminen on edelleen korostetusti esillä Atria-ketjun toiminnassa.

Näkyvä piirre on myös tuottajien tekemä markkinointityö, joka antaa kotimaiselle lihantuotannolle uskottavat kasvot - ja lisäarvoa koko ketjulle, Jari Leija korostaa.

Luullisena lihana*

milj. kg (suluissa I-XII / 2016)

17.4.2018

LIHA YHTEENSÄ

Tuotanto

398,5

Kulutus

433,0

*) Vienti

(61,6)

52,6

*) Tuonti

(81,2)

84,7

Kulutuksen kotimaisuusaste: 80,4 %

SIANLIHA

Tuotanto

181,5

Kulutus

184,1

*) Vienti

(37,8)

32,3

*) Tuonti

(34,5)

32,6

Kulutuksen kotimaisuusaste: 82,3 %

NAUDANLIHA

Tuotanto

85,4

Kulutus

106,0

*) Vienti

(4,3)

3,7

*) Tuonti

(21,4)

25,8

Kulutuksen kotimaisuusaste: 75,7 %

SIIPIKARJANLIHA

Tuotanto

130,0

Kulutus

137,3

*) Vienti

(19,5)

16,7

*) Tuonti

(21,4)

22,2

Kulutuksen kotimaisuusaste: 83,8 %

KARITSA

Tuotanto

1,0

Kulutus

2,0

*) Vienti

(0,0)

0,0

*) Tuonti

(1,0)

1,0

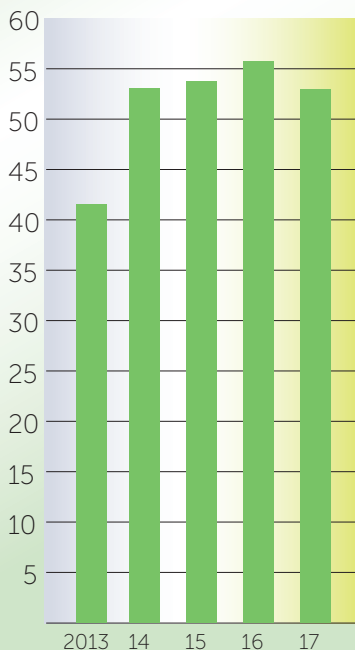
Kulutuksen kotimaisuusaste: 48,4 %

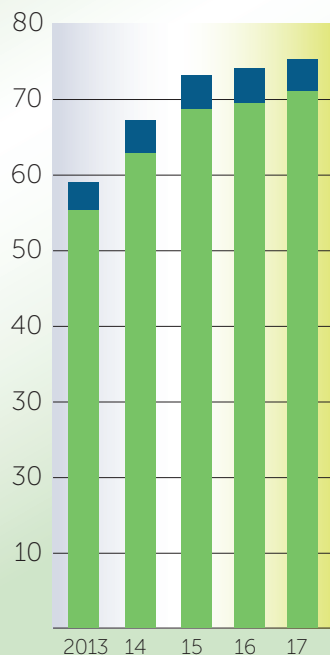
*Luullisesta lihasta luutonta 80%, lisäksi kypsennysvälikki vaihtelee 10-30% tuotteesta riippuen

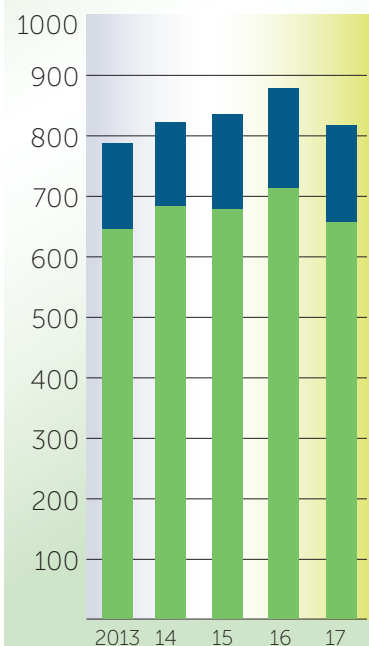
muutos-% edelliseen vuoteen

KANTAR TNS

Kantar TNS Agri Oy

**Atria-Chick Oy:n
siipikarjanlihan
sopimustuotanto (milj. kg)**

Vasikkavälitys (1000 kpl)

Pohjanmaan Liha
A-Tuottajat Oy

Porsasvälitys (1000 kpl)

Pohjanmaan Liha
A-Tuottajat Oy

Naudanlihan tuotanto supistui ja kulutus kasvoi hieman Suomessa vuonna 2017. Naudanlihaa tuotettiin 85,4 miljoonaa kiloa ja kulutettiin 106,0 miljoonaa kiloa. Lähes joka viides Suomessa syöty naudanlihakilo oli siis ulkomaista lihaa.

Vuoden 2017 lopussa Suomessa oli 271 000 lypsylehmää (-5 000 kpl edellisvuodesta) ja 57 000 emolehmää. Vasikoita syntyi 313 700 eli 5 000 vasikkaa vähemmän kuin vuonna 2016.

Lähes puolet Suomen naudanlihan tuotannosta jalostetaan Atrialla

Atria Nauta -palvelu hankki 41,5 miljoonaa kiloa naudanlihaa Atrian jalostettavaksi ja markkinoitavaksi vuonna 2017. Hankintaosuutemme oli 48,4 % Suomessa tuotetusta naudanlihasta.

Atria Nauta -palvelu pystyi noutamaan ternivasikat palvelulupauksen mukaisesti keskimäärin 14 vuorokaudessa lähes koko vuoden, helmikuusta joulukuuhun. Vasikkatilanne kääntyi kysyntävoittoiseksi keväällä, ja vasikoiden toimituksissa oli viiveitä loppuvuoteen saakka.

Atrian vasikkavälitys kehittyi myönteisesti vuonna 2017. Atria-Nauta välitti runsaat 62 000 vasikkaa

maitotiloilta ja 11 800 pihvivasikkaa emolehmätiloilta lihatiloille kasvaamaan. Atrian osuus teurastamoiden vasikkavälityksestä oli 58 %.

Entistä paremmat kasvat

Tuotantotulokset nautojen loppukasvatuksessa kehittyivät ripeästi vuonna 2017. Maitorotuisten sonnien teuraspaino nousi 8 kg 348 kiloon ja kasvunopeus kiihtyi 10 g/pv tasolle 547 g/pv. Kasvun parantuessa sonnien teurasikä ei noussut.

Myös liharotuisten sonnien tuotantotulokset kehittyivät mainiosti vuoden 2017 aikana. Keskikokoisten liharotusonnien teuraspaino oli 390 kg ja kasvunopeus 590 g/pv. Isojen liharotujen sonneilla teuraspaino oli 422 kg ja kasvunopeus 662 g/pv.

Kasvatuspaikkainvestointeja rajoitettiin ja kasvatuspaikkoja syntyi noin 5 000 Atrian ketjuun vuonna 2017. Investointeja suunnattiin emolehmä-tuotannon kehittämiseen.

Emolehmätuotantoa lisäämään

Atrian Emolehmä 2020 -ohjelma käynnistettiin syksyllä 2017. Ohjelman tavoitteena on 10 000 emolehmän lisäys Atrian ketjussa. Laaja ohjelma sisältää konseptinavetat, in-

vestointilisän, osuuskuntien takaa-aman A-Emolehmäluoton sekä yhteistyökumppanien kanssa kehitetyt uudet terveyden ja tuotannon seurannan palvelut.

Hankkeita laajalla rintamalla

Vuonna 2016 A-Tuottajat käynnisti kaksi naudanlihan tuotannon kehittämishanketta. Tuottava itäsuomalainen naudanlihantuotanto eli Tuls-Na-hankkeen toiminta-alue on Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala. Tuottava pohjalainen naudanlihantuotanto TuPona-hankkeen toiminta-alue on Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeiden keskeisintä toimintaa ovat tuotantosuuntaukohtaiset pienryhmät, joihin lihantuottajat osallistuivat aktiivisesti. Vuoden 2017 aikana toimi 25 pienryhmää ja hankkeiden toimintaan oli osallistunut 400 henkilöä vuoden 2017 loppuun mennessä.

AtriaNauta panosti vahvasti suomalaisten maitotilojen kehittämiseen vuonna 2017. Maitoakatemia-yhteistyö Pohjolan Maidon kanssa jatkui ja käynnistyi ItäMaidon kanssa. Maitosuomen kanssa valmisteltiin Maitoakatemia-toimintaa syksyllä 2017 ja toiminta käynnistyi vuoden 2018 alussa. Maitotilojen pienryhmät toi-

mivat vilkkaasti investointien, talouden ja tuottavuuden teemojen ympärillä.

Alkutuotannon laatutyö kiinteänä osana Atrian toimintaa jatkuu

Jatkoimme vuonna 2017 eläinten hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan alkutuotannossa sekä Nasevan että koko tuotantoa koskevan välitys- ja teurastietoihin pohjautuvan hyvinvointimittarin perusteella. Seuraamme eläinten kuolleisuutta, kasvuja ja teuraspainoja Atrian kasvatusketjussa. Asetettujen rajojen ylityksiä todettiin 13 prosentilla tiloista (vs. 17 % v. 2016). Hälytysrajat ylittäneitä tiloja opastettiin kirjattujen toimintatapojen mukaisesti tuotannon tason ja eläinten hyvinvoinnin parantamiseen. Jäljitettävyyden piiriin hyväksyttiin ainoastaan asetetuissa rajoissa olevien tilojen lihaa.

Nasevasta on muodostunut tärkein työkalu koko nautasektorin hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan. Keräämämme tiedon laajuus ja toiminnan taso ovat ainutlaatuisia koko maailmassa. Se luo loistavan pohjan alkutuotannon lisäarvotekijöiden hyödyntämiseksi lopputuotteiden erilaistamisessa. Mahdollisuuksien täysmääräinen hyödyntäminen edellyttää kuitenkin nykyistä voimakkaampaa tuotannon ohjausta ja järjestelmien kehittämistä.

Tarttuvien eläintautien vastustustyö jatkui yhteistyössä ETT:n ja muiden alan toimijoiden kanssa. ETT:n koordinoima Ruokaketju 1 -hanke saatettiin päätökseen huhtikuussa ja Ruokaketju 2 -hanke sai rahoitusta joulukuussa. EVIRA:n ja HY:n koordinoima **Mykoplasma bovis** -hanke saatettiin päätökseen. Maanlaajuisesti pälvisatartunta jatkoi leviämistä. Uusi tartunta todettiin parilla kymmenellä eri tilalla. Vasikoiden hengitystietulehdusten lääkitysmäärästä tehtiin ensimmäiset tilakohtaiset raportit vajaalle kahdellekymmenelle tilalle Nasevan lääkekirjanpidon perusteella.

Atrian nautaketjussa todettiin salmonellatartunta yhdessä vasikkakasvatamossa ja sen tartuntalähteeksi myöhemmin osoittautuneella maitotilalla. EHEC-bakteeria todettiin edellisvuosien tapaan selvästi aiempaa vähemmän eli vain 4 tilalla.

Broilerituotannossa vuosi 2017 jatkui kehittyvänä niin tuotannon kuin kulutuksenkin osalta Suomessa. Tuotanto kasvoi Suomessa noin 4 prosenttia ja oli 123 miljoonaa kiloa. Kulutus kasvoi puolestaan 7 prosenttia 127 miljoonaan kiloon. Vienti väheni aavistuksen ja oli noin 18 miljoonaa kiloa. Tuonti puolestaan kasvoi hiukan ja se oli nyt 18,6 miljoonaa kiloa. Käytännössä valtakunnan pakkasvastot olivat vuoden lopussa lähes tyhjät. Kulutuksesta oli kotimaista broileria noin 85 %. Ulkomainen broileri päätyi kuluttajan lautaselle pääasiassa kypsissä tuotteissa julkisissa ruokaloissa ja ravintoloissa. Vuoden aikana muutamat food service -asiakkaat siirtyivät käyttämään kotimaista broileria, mikä näkyi mukavasti kotimaisen kulutuksen kasvussa. Hintataso säilyi vakaana niin tuottajaintojen kuin rehukustannusten osalta.

Keväällä ilmaantui uusia uhkia lintuinfluenssan muodossa. Esimerkiksi Tanskassa ja Ruotsissa oli muutamia tapauksia tuotantotiloilla, ja Ruotsissa yksi positiivinen tapaus sattui niin lähellä hautomoa, että se jäi suoja-vyöhykkeelle. Suomessa jouduttiin tyhjäämään yksi pieni eläinpuisto Ahvenanmaalla. Muut tapaukset onneksi jäivät yksittäisiin merikotkalöytöihin lounaisrannikolla.

Atria Chickin teurastus oli vuonna 2017 emot mukaan lukien noin 52,9 miljoonaa kiloa.

Teurastusmäärässä oli laskua lähes kolme miljoonaa kiloa eli noin 5 %. Tuotantotauot olivat alkuvuodesta melko pitkiä, keväällä lähes neljä viikkoa. Kesällä ne lyhenivät alle

kolmeen viikkoon, millaisina ne jatkuivat loppuvuoden. Ketjua laajennettiin muutamalla broilerikasvatamon laajennuksella. Broilerin keskipaino Nurmossa teurastetuilla isomilla broilereilla oli 1,77 kg ja kasvatusaika 36,7 päivää. Sahalahdessa tuotettiin pääasiassa grillibroilereita ja niiden keskipaino teurastuksessa oli 1,39 kiloa ja ikä noin 32,5 päivää. Emoaines oli pääasiassa Ross 308:aa ja emountuvikot tulivat Ruotsista ja Hollannista. Emonuorikkoja kasvatti kuusi tilaa, siitosmunien tuottajina on 11 tilaa ja broileritiloja on 87.

Suomessa kalkkunan tuotanto kasvoi noin prosentin ollen n. 8 miljoonaa kiloa. Kulutus puolestaan laski noin prosentin ja oli 10 miljoonaa kiloa. Vienti 1,7 ja tuonti 3,2 miljoonaa kiloa olivat edellisvuoden tasolla.

Itikka osuuskunnan ja tuottajien omistama ja A-Rehun toiminnasta vastaava broilerirehutehdas valmisti eri siipikarjarehuja vajaat 100 miljoonaa kiloa. Tuotannossa on kaikkien eri tuotantovaiheiden vaatimat rehut. Koko oman broileritehtaan olemassaoloajan on rehuja kehitetty ja haettu uusia innovaatioita. Esimerkiksi nostamalla kuoritun kauran osuutta reippaasti ja käyttämällä mahdollisuuksien mukaan hernetä on kasvatusrehuissa kyetty neljän vuoden aikana vähentämään soijan osuutta 30 %. Kehitys kotimaisen valkuaisen lisäämiseen jatkuu edelleen. Atria toi loppuvuodesta kauralla kasvatetun kanan kauppoihin. Samaan aikaan Atria toi myös ilman antibiootteja kasvatetun kanan laajemmin kuluttajien tietoisuuteen.

Vuonna 2017 sikatalouden tuottajahinnat vahvistuivat Suomessa edellisvuodesta noin 6 %, keskiarvona 1,48 ja 1,50 euron välillä. Kiinassa entisestään vahvistunut sian kysyntä vaikutti positiivisesti koko eurooppalaiseen sikamarkkinaan etenkin kesäkaudella, mutta se hiipui loppuvuodesta. Euroopassa tuottajahintojen vaihtelu oli selvästi suurempaa kuin Suomessa, keskiarvona kuitenkin siellä päästiin 7–8 senttiä parempaan tulokseen kuin meillä.

Vuonna 2017 pitkään jatkunut porsaiden ylitarjonta kääntyi ylikysynnäksi. Tämän vuoksi aloitimme lihasikaloiden tilausmäärien leikkauksen marraskuun alusta 8 prosentilla.

Tuottavuus nousi edelleen

Atria Sika -ketjussa saimme nostaa viisi uutta emakkotilaa ns. kolmekymppisten kerhoon ja 23 lihasikatilaa tonnarien kerhoon. Tuotantotuloksissa hyvän tai erinomaisen tason saavutti entistä laajempi tuottajajoukko. Emakkotilamme ovat vieroitetulla emakkomäärällä mitaten maailmanlaajuisesti toisella sijalla heti Tanskan jälkeen ja lihasikalamme ovat päiväkasvulla mitaten ykkösenä.

Vuonna 2017 Atria teurasti 74,7 miljoonaa lihasikakiloa ja noin 2,8 miljoonaa emakkokiloa.

Atria Sika -palvelu

Atria Sika -palvelun päätehtävänä on rakentaa yhdessä tuottajien kanssa kansainvälisesti kilpailukykyinen sianlihan tuotan-

toketju sekä tarjota tuottajille A-Rehun kautta kullekin tilalle soveltuvimmat rehut ja rehukonseptit. Samalla turvaamme sekä määrällisesti että laadullisesti riittävän sianlihan saannin Atrialle.

Tuotantotuloksissa tavoitteenamme on saada vuoteen 2020 mennessä yhtä emakkoa kohden 2 450 lihasikateuraskiloa eli noin 28 teurasta/emakko. Vuoden 2017 lopussa ylsimme noin 2 400 kiloon, mikä tarkoittaa noin 27/lihasikateurasta/emakko.

Sikarehuissa A-Rehun markkinaosuus vahvistui noin 35 %:n tasolle, kun huomioidaan rehuillamme ruokitut eläinmäärät. Vuonna 2016 aloitettu yhteistyö Agrox Oy:n rehutehtaan kanssa paransi rehujemme kilpailukykyä merkittävästi myös Etelä-Suomen sikatilojen joukossa.

Sikarehuissa tavoitteemme on minimoida teollisten rehujen määrää ja maksimoida tilan omien rehukomponenttien käyttö.

Vuonna 2017 käynnistimme laajamittaisen antibioottivapaan sianlihantuotannon, joka eteni suunnitellusti. Uuteen perhetilakonseptiimme kuuluu noin 80 sikatilaa, jotka ovat jatkossa tuottamassa myös tilanimestä tuotettuja tuotteita. Ensimmäiset antibioottivapaat tuotteet saatiin kauppoihin helmikuussa 2018.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset heijastuivat myös AtriaSika -tiimin työhön. Sikatilojen pitkän aikavälin kehittämisen suunnittelu yrittäjien kanssa on selvästi

korostunut.

Investointipuolelle saatiin lähes 20 erilaista kehittämissuunnitelmaa. AtriaSika tarjoaa asiakastiloillemme kehittämisapua aina investoinnin suunnittelusta rahoituksen hankkimiseen saakka. Tavoitteena on, jotta jokainen investoija menestyy hankkeessaan.

Atria Sika -palvelun jo pitkään hokemat mantrat "keskity niihin asioihin, joihin voit vaikuttaa" ja "mitä et mitata, sitä et kehitä", saivat ja saavat 2017 ja 2018 viereensä uuden hokeman: "Eurot edellä tai eurot ensin". Käynnistimme vuonna 2017 ensimmäisiä talouden pienryhmiä. Niistä saadut tulokset vahvistivat epäilymme. Vaikka tuotantotuloksissa vaihtelut olisivat pieniä, niin euroissa ne olivat edelleen isoja. Pienryhmätyöskentelyn avulla haluamme auttaa tuottajiamme saavuttamaan paremman kannattavuuden.

AtriaSika -laatu 2017

Kaupalliset laatu-, tuoteturvallisuus- sekä eläinten hyvinvointiasiat olivat vuoden 2017 tärkeimpiä laatuasioita. Kiinan viennin edellyttämät ketjunhallinta- sekä dokumentaatiotoimenpiteet toteutettiin alkuvuonna, ja ensimmäinen vientikontti lähti Kiinaan keuhkalla. Vuoden toisella puoliskolla vientivolyymit kasvoivat, ja erittäin merkittävä osa sikaketjusta tuottaa nyt Kiinan vientispesifikaatioitten mukaista sianlihaa. AtriaPerhetilojen antibioottivapaa tuotanto käynnistettiin pienimuotoisesti jo vuonna 2016, mutta 2017 saimme tässäkin vaativassa erikoistuotannossa "suuren vaihteen päälle", ja antibioottivapaat volyymit ovatkin vuodenvaihteessa hyvällä, suunnitellun mukaisella tasolla.

Afrikkalainen sikarutto on edelleen laajalti levinnyt Baltiassa, etelämpänä Euroopassa ja itärajankin takana, mutta onneksi ennaltaehkäisevät riskienhallintatoimenpiteet tuntuvat suojaavan tuotantoamme hyvin.

A-TUOTTAJAT OY:N OSAKKEENOMISTAJAT

Atria Oyj
Itikka osuuskunta
Lihakunta
Osuuskunta Pohjanmaan Liha

HALLITUS, TOIMITUSJOHTAJA, TILINTARKASTAJAT

Hallitus

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Esa Kaarto	maanviljelijä, agronomi, Vaasa, hallituksen puheenjohtaja
Jyrki Rantsi	maanviljelijä, Lapinlahti, hallituksen varapuheenjohtaja
Kjell-Göran Paxal	maanviljelijä, agrologi, Mustasaari
Mika Ala-Fossi	toimitusjohtaja, Ilmajoki
Pasi Ingalsuo	maanviljelijä, agrologi, Kokkola
Mika Niku	maanviljelijä, Haapavesi
Christer Storfors	maanviljelijä, Maalahti

Ahti Ritola	maanviljelijä, Kurikka
Veli Hyttinen	maanviljelijä, Pudasjärvi
Ola Sandberg	maanviljelijä, Pedersöre

Toimitusjohtaja

Jari Leija Seinäjoki

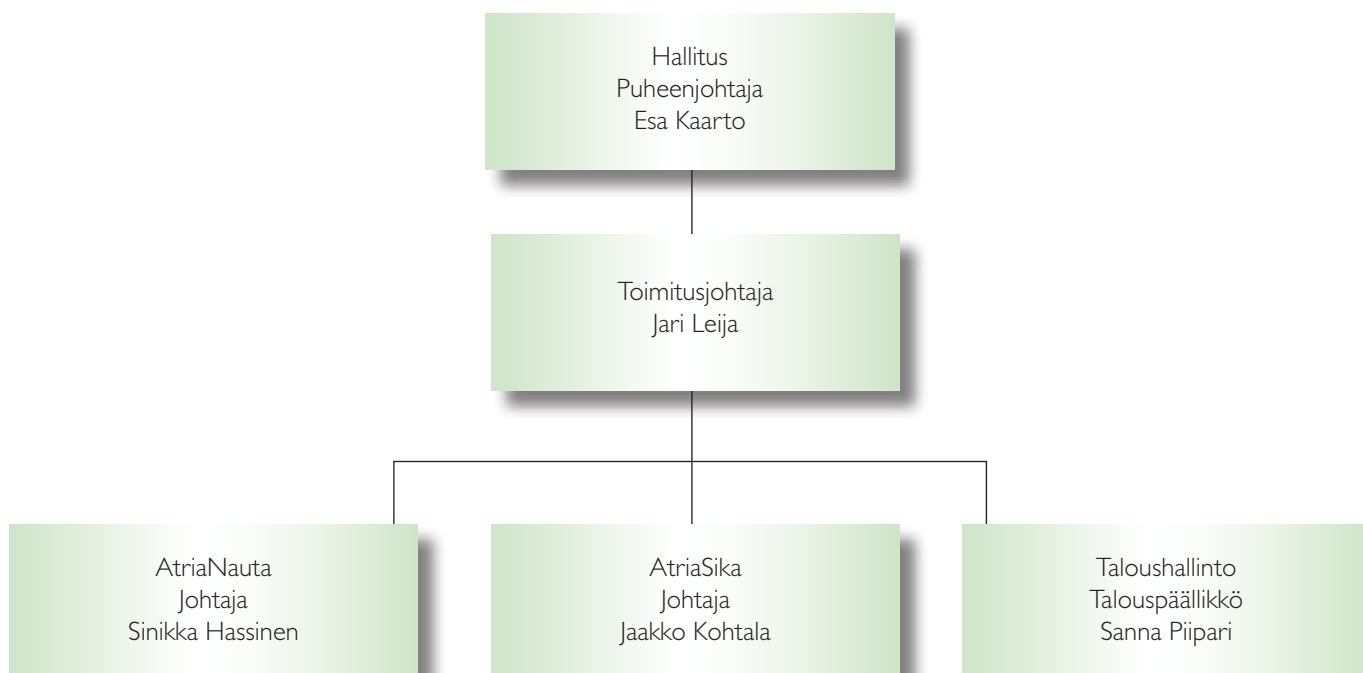
Tilintarkastajat

PricewaterhouseCoopers Oy, tilintarkastusyhteisö,
Helsinki
Päävastuullinen tilintarkastaja Samuli Perälä, KHT

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Mika Asunmaa	maanviljelijä, Alavus
Risto Sairanen	maanviljelijä, Luumäki
Jan Anderssen	maanviljelijä, Pedersöre
Nina Ojaniemi	talousjohtaja, Seinäjoki

ORGANISAATIO, YLIN JOHTO (31.12.2017)

TASE, A-TUOTTAJAT OY

(1000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	22	42
Aineelliset hyödykkeet	17	26
Sijoitukset		
Osakkeet	354	354
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	393	422
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset	7 955	7 095
Lyhytaikaiset saamiset	102 349	98 468
Vastaavaa yhteensä	110 697	105 985
vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	108	108
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 284	1 966
Tilikauden voitto (tappio)	53	318
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 445	2 392
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	45 000	45 000
Lyhytaikainen vieras pääoma	63 251	58 593
Vastattavaa yhteensä	110 697	105 985

TULOSLASKELMA, A-TUOTTAJAT OY

(1000 EUR)	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
LIKEVAIHTO	101 594	97 780
Liiketoiminnan muut tuotot	1 321	1 125
Materiaalit ja palvelut	-94 898	-91 369
Henkilöstökulut	-3 726	-3 292
Poistot ja arvonalentumiset	-26	-29
Liiketoiminnan muut kulut	-4 933	-4 571
LIKEVOITTO / -TAPPIO	-668	-355
Rahoitustuotot ja -kulut	721	695
VOITTO / TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA		
JÄ VEROJA	54	340
Tuloverot	0	-22
TILIKAUDEN VOITTO / TAPPIO	53	318

RAHOITUSLASKELMA, A-TUOTTAJAT OY

(1000 EUR)

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

	2017	2016
Myynnistä saadut maksut	97 504	96 113
Muista tuotoista saadut maksut	1 321	1 125
Maksut liiketoiminnan kuluista	-100 794	-93 673
Konsernitilin muutos	1 274	-4 250
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-696	-685
Maksetut rahoituskulut netto	715	696
Maksetut välittömät verot	-23	-11
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-4	0

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	4	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4	0

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Satunnaiset erät	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0

RAHAVAROJEN MUUTOS

Rahavarat tilikauden alussa	0	0
Rahavarat tilikauden lopussa	0	0

FINNPIG OY:N TOIMINNASTA

Juhlavuosia työn merkeissä

Vuonna 2017 Finnpig Oy täytti 15 vuotta ja karjuasematoiminta 10 vuotta. Juhlavuosia vietettiin työn merkeissä.

Finnpigin alkutaival oli myrskyisä. Finnpigin ajatuksia pohjoismaisesta jalostusyhteistyöstä pidettiin virheellisinä, uskottiinhan suomalaisen sian olevan maailman paras. Kun Faba ei halunnut lähteä mukaan yhteistyöhön, Finnpig lähti Suomesta yksin rakentamaan pohjoismaista yhteistyötä. Eri vaiheiden jälkeen päädyimme nykyiseen malliin, jossa Finnpig ostaa genetiikan kahdelta menestyneeltä sianjalostusorganisaatiolta, Topigs Norsvinilta ja DanAvlilta.

Missä olemme nyt ja mitä asiakkaamme ajattelevat sianjalostuksesta Suomessa? Kantar TNS teki Tuottajatytyväisyys 2017 -tutkimuksen syksyllä 2017, ja tulokset valmistuivat vuoden 2018 alkupuolella. Tutkimuksessa mitattiin sikatilojen tyytyväisyyttä sianjalostusyritysten toimintaan. Siinä kysyttiin tyytyväisyyttä porsastuotukseen, porsaiden päiväkasvuun ja porsaskuolleisuuden tasoon ja emakon kestävyys sekä lihasikojen päiväkasvuun, rehuhyöty-suhteeseen ja lihaprosenttiin. Tutkimusraportilla tuloksia verrataan toimialan painotettuun keskiarvoon. Toimialalla on Suomessa kaksi yritystä ja asteikkona oli 1–5.

Viereisen sivun kuviossa näkyy emakkotilojen tyytyväisyys Finnpigin toimintaan sekä toimialaan keskimäärin. Finnpig sai kaikissa mitatuissa tunnusluvuissa selvästi toimialaa paremmat arvostukset. Kun Finnpigin osuus toimialan painotetussa keskiarvossa on 80–85 %, oheisen kuvion ero Finnpigin ja toimialan keskiarvon välillä pitää kertoa viidellä, jotta saadaan suuntaa antava ero Finnpigin ja kilpailijan välillä. Kokonaisarvosana jalostusyrityksen toiminnalle oli Finnpigin osalta 4 ja koko toimialalle noin 3,7, joten kilpailijan kokonaisarvosana on noin 2,5. Vastaavasti porsastuotuksessa arvostukset ovat noin 4,4 ja 2,3 sekä porsaiden päiväkasvussa noin 4,2 ja 2,8. Tyytyväisyystutkimus osoittaa, että sikatilojen mielestä Finnpigin valitsema kansainvälistyminen oli oikea valinta.

Finnpig Oy:n alkutaival oli varsin myrskyisä, Heikki Hassinen palauttaa mieleen kerraten yhtiön vaiheita. Kuluneet 15 vuotta ovat osoittaneet, että Finnpigin edustama näkemys tulevaisuudesta oli oikea. Sitä mieltä ovat myös tuottajat tuoreen tutkimuksen antamien tulosten perusteella.

Parhaat kiitokset myös asiakkaillemme hyvistä arvostuksista.

Jalostus

Finnpig jatkaa yhteistyötä molempien genetiikan toimittajien, Topigs Norsvinin ja DanAvlin kanssa. Molemmat panostavat voimakkaasti tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Jalostuksellinen edistyminen on nopeutunut 20–30 % genomisen jalostuksen ansiosta. Tällä hetkellä jalostus alentaa sianlihan tuotantokustannusta 2 €/lihasika/vuosi.

Finnpig oli yksi DanAvlin jälleenmyyjä, ja ostimme eläinaineksen saman hintaan kuin tanskalaiset sekä DanAvlin suurimmat eurooppalaiset asiakkaat. Danish Agriculture & Food Council päätti uudistaa DanAvlin eläinaineksen myynnin ja perusti oman myyntiyhtiön, DanBred P/S:n. Kaikkien jälleenmyyjien sopimukset irtisanottiin ja tulevaisuudessa myös Finnpig ostaa eläinaineksen uuden myyntiyhtiön kautta. Valitettavasti Finnpigin edulliset eläinaineksen ostohinnat tulevat nousemaan seuraavan kolmen vuoden aikana.

Rojaltikustannus on edelleen kohtuullinen verrattuna jalostuksesta saatavaan hyötyyn. Jos tuotamme keskimäärin 1,5 miljoonaa lihasikaa vuodessa, rojaltikustannus on viiden vuoden aikana yhteensä noin viisi miljoonaa euroa. Jalostuksen hyöty kertyy aina edellisinä vuosina saavutetun edistyskän päälle korkoa korolle -periaatteella. Kun sianjalostuksen hyöty on 2 €/lihasika/vuosi, tuottaa jalostus sikaketjuun 45 milj. € lisäarvoa seuraavan viiden vuoden kuluessa. Eläinainekseen sijoitettu raha tulee siis moninkertaisena takaisin.

Keinosiemennys

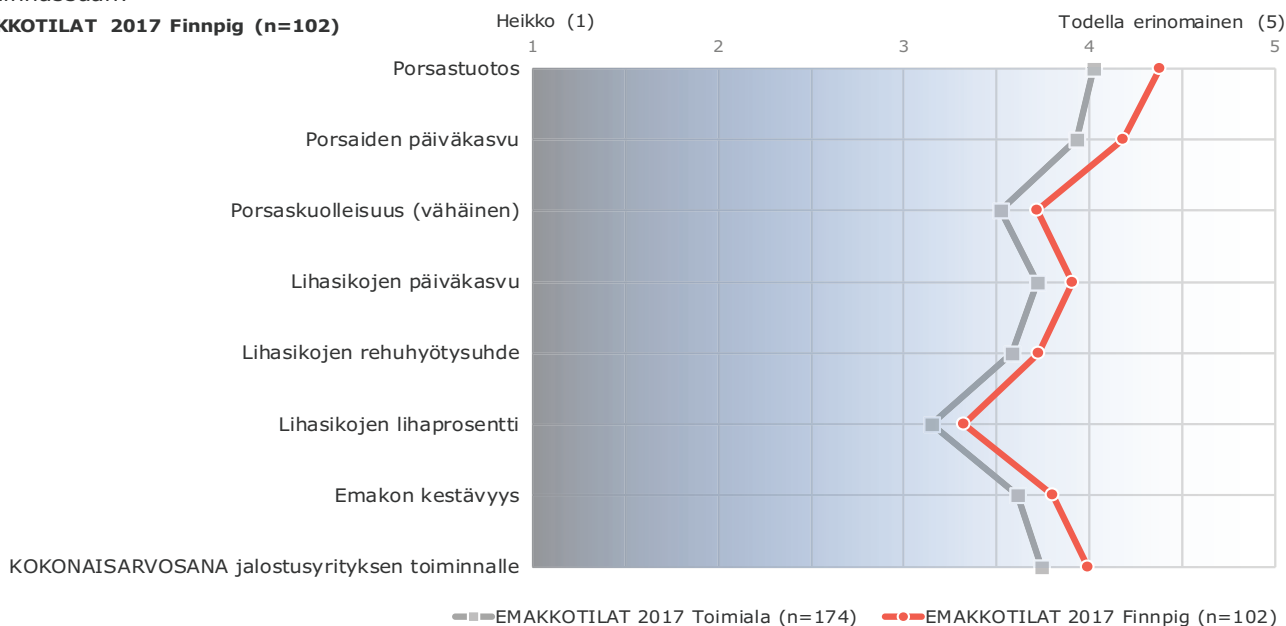
Siemenannosten myyntimäärä kasvoi 10 % edellisvuodesta, ja Finnpig saavutti kaikkien aikojen suurimman vuosimyyntin. Jalostussiemenen myynti laski noin 7 % ja tuotantosiemenen myynti kasvoi yli 12 %. Keinosiemennyksen osuus kaikista tiineytöksistä oli noin 85 %.

Finnpig aloitti yhteistyön hollantilaisen AIM WorldWiden kanssa. Keväällä otettiin käyttöön tietokoneavusteinen siemenen laadunarviointi

Emakkotilojen tyytyväisyys Finnpigin toimintaan

Miten hyvin lihanhankintayrityksenne käyttämä sianjalostusyritys (Finnpig) on mielestänne onnistunut toiminnassaan?

EMAKKOTILAT 2017 Finnpig (n=102)

KANTAR TNS.

Kantar TNS Agri Oy

(CASA). Uusi menetelmä lisäsi karju-
aseman tuottavuutta odotusten mu-
kaisesti 15–20 %. Karjuaseman tuot-
tavuus on samalla tasolla pohjoiseu-
rooppalaisten karjuasemien kanssa.

Laadunvarmistusta kehitettiin myös
voimakkaasti. Viime kesänä aloitettiin
uusien ja tuotannosta poissirretty-
jen karjujen siemenen värjäys. CASA
löytää siittion hännän ja liikkuvuuden
virheet hyvin, mutta ei löydä siittion
pään solukalvojen vaurioita. Värjäyk-
sellä nähdään nämä vauriot ja karju
voidaan poistaa tuotannosta. Mikro-
biviljelyitä prosessin eri vaiheissa li-
sättiin aiemmasta, jotta voidaan var-
mistaa koko prosessin ja siemenan-
noston hyvä mikrobiologinen laatu.

Kehityshankkeet

Finnpigin, Satafoodin ja Luken Dan-
Avlin ja Topigs Norsvinin hybridien
porsaiden vertailuhankkeen välikas-
vatus on päättynyt ja viimeiset lihasiat
menevät teuraaksi toukokuussa 2018.
Tulokset julkaistaan syksyllä 2018.

Isärotujen vertailun toteuttami-
seen on haettu Makera-rahoitusta ja
koe alkaa vuoden 2019 alussa, mikäli
rahoitus järjestyy.

*Heikki Hassinen
toimitusjohtaja
Finnpig Oy*

LIHAKUNTA

Käyntiosoite:
Ankkuritie 2
KUOPIO

Postiosoite:
PL 147
70101 KUOPIO

Puhelin: 020 472 8111
www.lihakunta.fi

